

saa ikke reelt har den Købekraft, som den udgiver sig for at have.

Valutakrisen har for ikke længe siden været drøftet i den høje Rigsdag og givet Anledning til en supplerende Lovgivning, der gennemførtes i Slutningen af 1925. Det er jo ikke ukendt, at man fra næsten alle Sider, hvis Raad kunde komme i Betragtning, ønskede en snarlig Afslutning af Valutakrisen, og at Erhvervene ved Siden af at fremhæve Ønskeligheden af at faa stabile Forhold ogsaa i Hovedsagen angav Kronens gamle Værdi som det Maal, der burde tilstræbes. Af alle Partier var der ogsaa givet Tilslutning i samme Retning under de Drøftelser, der tidligere havde fundet Sted. Her kommer navnlig de Forhandlinger i Betragtning, der fandt Sted i 1924 dels i et saakaldt Valutaraad, dels her paa Rigsdagen, idet der under disse Drøftelser blev fremlagt et positivt Forslag om at foretage en saakaldt Stabilisering ved en Kroneværdi, der var rimelig under Hensyn til de foreliggende Forhold, nemlig ved 70; men dette Stabiliseringsforslag blev afvist netop ud fra den Betragtning, at det betød Nedskæring, og Nedskæring vilde det danske Folk ikke vide af. Efter at man fra alle Sider havde taget det Standpunkt i 1924, maatte jeg gaa ud fra — og det maatte alle gaa ud fra —, at saa ventede man en Udvikling i den Retning, der toges til Orde for ved den paagældende Lejlighed, nemlig en Stigning af Kronen til dens gamle Værdi, med de Vanskeligheder, man vel vidste, at en Deflationsperiode maatte byde Befolkningen, navnlig Erhvervslivet og dets Arbejdere.

Under Indtrykket af den Udvikling, der saaledes fandt Sted, og som medførte, at Erhvervsvirksomhederne i stor Udstrækning indskrænkede Driften og derved fremkaldte en stadig voksende Arbejdsløshed, fandt der i Slutningen af sidste Aar en Række Drøftelser Sted med Erhvervs-kredse, der beklagede sig stærkt over de Vanskeligheder, de saa hurtigt var kommet ud i, og da Vanskelighederne ikke mindre, men vel for saa vidt stærkere ramte Arbejderklassen gennem Arbejdsløshed. — en Arbejdsløshed, der endnu ligger oppe paa et Tal af mellem 80 og 90 Tusinde — ansaa jeg det for naturligt at søge et Samarbejde tilvejebragt mellem dem, der følte sig ramt af Krisen, altsaa fortrinsvis mellem Industriens Indehavere og dens Arbejdere. Dette fandt Sted i Form af et Møde i Begyndelsen af December Maaned forrige Aar mellem Repræsentanter for disse to Grupper. Man syntes her at have forholdsvis let ved at

komme til Enighed om visse Hovedsynspunkter og Hovedlinier i de Bestræbelser, som burde udfoldes i den kommende Tid. Som Resultat af det indledende Møde besluttede man at danne et Fællesudvalg af Industriledere og Arbejdere, som skulde beskæftige sig med de omhandlede Spørgsmaal og med de Foranstaltninger, der i den aktuelle Situation kunde tænkes bragt i Anvendelse, under Medvirkning af det Ministerium, Erhvervsministeriet, som naturligt maa beskæftige sig med Erhvervsanliggender af saa alvorlig Art som dem, vi nu staar overfor. Til dette Udvalg, som man har givet Navnet Kriseværnsudvalget, er der uden egentlig Opfordring sket en meget lang Række Henvendelser fra Industrier, der i allerhøjeste Grad har dokumenteret, hvilken Art af Vanskeligheder de er ude for paa Grund af den høje Kurs paa den danske Krone, en Kurs, der ikke svarer til Prisniveauet og følgelig forvolder Vanskeligheder i den internationale Konkurrence.

Et Resultat af dette Udvalgs Arbejde er det Lovforslag, jeg hermed har den Ære at forelægge Landstinget, og som er vedtaget i Folketinget i forrige Uge. Det var naturligt under de foreliggende Forhold at forme Lovforslaget som et Kriseforslag, som en midlertidig Foranstaltning og som et Forsøg paa at modvirke den kolossale Arbejdsløshed. Det er saa, at Samfundet i sin egen Interesse ikke kan lade de arbejdsløse dø af Sult. Man har derfor i Tidens Løb skabt et System af Hjælpeforanstaltninger, Arbejdsløshedskasser, til hvilke Stat og Kommune yder Bidrag, men som jo i vid Udstrækning opretholdes gennem Arbejdernes egne Kontingenter. Som Supplement til disse egentlige Forsikringskasser har man dernæst dannet en saakaldt Arbejdsløshedsfond, til hvilken ogsaa Arbejdsgiverne yder Bidrag. Hvis en arbejdsløs har opbrugt dels sin vedtægtsmæssige Understøttelse, dels den fortsatte Hjælp i det Omfang, den er stillet til Raadighed fra Arbejdsløshedsfonden, maa endelig Samfundet under den ene eller den anden Form paatage sig gennem Stat og Kommuner eller en af disse Faktorer at betale i alt Fald saa meget, som muliggør, at de paagældende Mennesker kan opretholde Livet, idet Arbejderne jo i sig selv er en Livsbetingelse for Samfundet. Ud fra denne Betragtning maatte det til Grund for det nævnte Lovforslag liggende Princip ret naturligt blive, at man skulde yde Tilskud til Arbejde i Forhold til Antallet af nybeskæftigede, altsaa i Forhold til, i hvilken Grad man kunde indskrænke Ar-